

Miljönämnden

Förvaltningsremiss i ärende Remiss från regeringskansliet - Hållbar slamhantering, betänkande SOU 2020:3

Sammanfattning

Miljönämnden har beretts tillfälle att till kommunstyrelsen lämna synpunkter på betänkandet Hållbar slamhantering SOU 2020:3.

Miljöförvaltningen har i sitt yttrande uppmärksammat att Regeringen särskilt vill få synpunkter på alternativ 1. i betänkandet, dvs. förslaget om ett totalt spridningsförbud med mycket begränsade undantag.

Miljöförvaltningen ser positivt på att aktualiserad och tydlig lagstiftning skapas på området. Ett helhetsperspektiv behövs i syfte att verka för cirkulär ekonomi i samhället.

Miljöförvaltningen vill särskilt lyfta att förbud mot spridning av avloppsslam på jordbruksmark är något som nämnden aktivt stöder, bland annat med anledning av de tungt vägande miljömålen *Giftfri miljö*, *Generationsmålet* och *Hållbara städer*, samt vikten av en ändamålsenlig och bärkraftig tillämpning av försiktighetsprincipen. De gränsvärden som tillämpas idag är inaktuella.

Av samma skäl vill förvaltningen även framföra det angelägna i att finna en långsiktigt hållbar lösning på effektiv fosforåtervinning och fosforåterföring. Utredningens direktiv omfattar framtagande av lämpliga krav för fosforåtervinning ur avloppsslam samt redovisning av kända och etablerade tekniker för att möjliggöra sådan återvinning, vilket givetvis är en prioriterad fråga. Bristen i direktivet består dock i att frågor om fosforåterföring och marknadsekonomiska aspekter inte inkluderas.

Det snävt utformade utredningsdirektivets begränsningar beträffande avlopps- och avfallssystemens resursåtervinning lyfts fram, behovet av en bredare syn bör enligt nämnden inte ignoreras i det fortsatta arbetet med frågan.

2020-04-03

Diarienummer

MN 2020/0021.6

Behovet av en bredare syn bör enligt nämnden inte ignoreras i det fortsatta arbetet med en helhetssyn på avlopps- och avfallssystemens resursåtervinning.

Utredningen pekar på att skärpta nationella regler för slamspridning indirekt kan påverka handeln mellan medlemsstaterna, eftersom utformningen påverkar företag som utvecklar och säljer tekniska lösningar för utvinning av fosfor ur avloppsslam. Enligt EU-rätten föreligger förbud mot nationella regler som strider mot de grundläggande principerna i EU:s fördrag, bland annat principen om fri rörlighet för varor. Miljöförvaltningen menar att välmotiverat och vetenskapligt underbyggt beslut med stöd i en korrekt tillämpning av försiktighetsprincipen torde kunna accepteras utan att den nationella bestämmelsen befinns strida mot EU-fördraget.

Mot bakgrund av det som kommit fram i utredningen, samt vad miljöförvaltningen i sitt yttrande tagit upp beträffande ackumulation av miljöstörande ämnen, kumulativa effekter, nedbrytningsprodukter i nya föreningar, den omöjliga uppgiften att kvalitetsgranska och kontrollera samtliga ämnen i avloppsslam, samt i ljuset av den osäkerhet som föreligger angående inverkan inte bara på människors hälsa men även negativa effekter på miljön, förespråkar förvaltningen utredningens alternativ 1. Kortsiktiga ekonomiska verkningar får inte väga tyngre än hälsa, säkerhet och miljön.

Ett genomförande av utredningens alternativ 1. leder indirekt till vissa kostnadsökningar för miljönämnden. Kostnader för tillsyn etc. finansieras med avgifter genom kommunens taxa på miljöbalkens område där, beroende på hur taxan utformas, möjlighet till full kostnadstäckning föreligger.

Storskaliga fördelar av cirkulär ekonomi, minskad påverkan av miljögifter och möjlighet till övergripande samarbeten mellan aktörer på området är dock svårare att överblicka.

Miljönämnden föreslås besluta att besvara förvaltningsremissen i enlighet med upprättat förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

Miljöförvaltningens förslag till yttrande daterat den 2020-04-03 dnr MN 2020/0021.6

Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 2020-04-03 dnr MN 2020/0021.6

Remissunderlag - Hållbar slamhantering, betänkande SOU 2020:3, dnr MN 2020/0021.1

2020-04-03

Diarienummer

MN 2020/0021.6

Barnets bästa

Yttrandet syftar till att främja en reglering av spridning av farliga ämnen, vilket bidrar vidare till att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Ärendet

Miljönämnden har beretts tillfälle att till kommunstyrelsen lämna synpunkter på betänkandet Hållbar slamhantering SOU 2020:3.

Miljöförvaltningen har i sitt yttrande uppmärksammat att Regeringen särskilt vill få synpunkter på alternativ 1. i betänkandet, dvs. förslaget om ett totalt spridningsförbud med mycket begränsade undantag.

Miljöförvaltningen ser positivt på att aktualiserad och tydlig lagstiftning skapas på området. Ett helhetsperspektiv behövs i syfte att verka för cirkulär ekonomi i samhället.

Miljöförvaltningen vill särskilt lyfta att förbud mot spridning av avloppsslam på jordbruksmark är något som nämnden aktivt stöder, bland annat med anledning av de tungt vägande miljömålen *Giftfri miljö*, *Generationsmålet och Hållbara städer*, samt vikten av en ändamålsenlig och bärkraftig tillämpning av försiktighetsprincipen.

Miljönämnden föreslås besluta att besvara förvaltningsremissen i enlighet med förvaltningens upprättade förslag på yttrande. I yttrandet redogör förvaltningen för synpunkter angående ämnen i slam, utredningens två scenarier och inverkan av EU-rätten. Dessutom lämnas kommentarer på utredningens genomgång av de båda alternativens inverkan på framställning av biogas och frågor om fosforåtervinning. Miljöförvaltningen förespråkar utredningens alternativ 1.

Ekonomiska konsekvenser

Ett genomförande av utredningens alternativ 1. leder indirekt till vissa kostnadsökningar för miljönämnden. Det gäller såväl ökade insatser för informationsarbete och rådgivning som avseende tillsyn och provning, bland annat av anmälningar enligt miljöbalkens bestämmelser. Kostnader för såväl tillsyn som provning finansieras med avgifter genom kommunens taxa på miljöbalkens område där, beroende på hur taxan utformas, möjlighet till full kostnadstäckning föreligger.

Storskaliga fördelar av cirkulär ekonomi, minskad påverkan av miljögifter och möjlighet till övergripande samarbeten mellan aktörer på området är dock svårare att överblicka.

2020-04-03

Diarienummer

MN 2020/0021.6

Miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

att besvara förvaltningsremissen i enlighet med upprättat förslag till yttrande.

Björn Berséus
Miljödirektör

Ursula Gårdendahl
Kommunjurist

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen